

ÖRNEK BİR BİLMİ ADAMI ZİYA GÜNER

Yücel Kanpolat*

Bilim adamı kişiliği ile Ziya Güner Hoca'yı 1969 yılında tanıdım. Hocam Nurhan Avman, J. Fox'un bir araştırmasını incelememi istemişti. Araştırma spinal kortta elektrik uygulamalarının kalibrasyonu ile ilgiliydi. O zamanlar rezistivite kavramı bize oldukça yabancıydı. Fizik bölümünde fen fakültesinden gelmiş bir hocanın varlığından bahsettiler. Morfoloji binasının alt katında Ziya Hoca'yı tanıdım. Hoca, geniş laboratuvarında beyaz önlüğü, mütavazi tavrı ve her bilimsel sorunu ciddiyetle dinleyen, tartışan yapısıyla beni o laboratuvarın müdavimleri arasına katmıştı. Son derece ölçülü bir dille eğer rezistivite kavramını incelemek istiyorsam, önce elektrik akımını öğrenmemi, doğru ve alternatif akımın özelliklerini öğrenmemi, sonra da bunların laboratuvar ve hayvan deneyleriyle ilgili bölümlerinde deneyim sahibi olmam gerektiğini bana anlattı. Yoğun nöroşirürji çalışmaları içerisinde her gün Ziya Hoca'nın laboratuvarına taşınır olmuştum. Önce Hoca'dan elektrik akımını öğrendim. Sonra rezistivite kavramını, empedans kavramını, potansiyel gradiyenti kavramını öğrendim. Hoca sabırla gecenin geç vakitlerine kadar bizimle oturuyor, deneylerimizi yönlendiriyor, bizi dinliyor, tartışıyor sonra da tekrar tekrar bulgularımızı denememizi istiyordu.

Bilimde bir doğrunun bilimsel doğru haline gelebilmesi için, aynı koşullarda hep aynı sonucu vermesi gerektiğini de Ziya Hoca'dan öğrendim. Laboratuvar deneylerimiz Ziya Hoca'nın bize özel olarak imal ettiği cihazlarla gelişti, Hoca ile birlikte insan omuriliğinin bir benzerini portakal kabuğunun içerisinde oluşturmuştuk. Portakalın içi çıkarılmış, serum fizyolojik ile doldurulmuş ve içine bir dana spinal kordu yerleştirilmişti, bu bizim deneysel spinal kort modelimizdi. Sonra ki yıllarda bu alanının her profesyoneli bu mükemmel modeli gülererek ama hayranlıkla izlemiştir. Sonra hayvan deneylerine yöneldik.

* Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Nöroşirürji Anabilim Dalı Öğrt. Üyesi.

1969'lu yılların malzemedен fakir ortamında köpeklerde ölçümlerimizi sürdürüp 1971'de ilk makalemizi yazdık. Tüm bu araştırma sürecinde Ziya Hoca'da çok önemli bir farklılığın varlığını gözlemiştim. Bu; niteliği ne olursa olsun bir sorunu önce temel bilim düzeyinde iyi analize etmek, tartışmak ve eğer bir araştırma için yola çıkılıyorsa doğru bir model oluşturmaktan ibaretti. Bu koşullar oluştuğunda ise, işin ne kadar kolaylaştığını da gene şaşarak hoca'dan öğrenmişizdir. İşin bir önemli tılsımında süreklilikti ve işe başladığımız zaman saatler belirleyici bir kavram olmaktan çıkıyordu. Gece'nin geç saatlerine kadar Hoca ile çalışıyor, tartışıyor sonra onu evine bırakıyorduk.

Tüm bu süreç içerisinde Hoca'ya saygımız ve inancımız pekişti. Hoca'da varolan bir bilim adamının en önemli özelliği idi. Biyofizik Doçentliği, Biyofizik Profesörlüğü sadece mesleği değildi; bilim Hoca'nın yaşam biçimi idi. Hoca, öğrendiklerini ve yaşadıklarını bilimin en son merhalesi olan yeni bilgi üretmek ve yaymak yolunda doğrusu çok, ama çok iyi kullanıyordu.

Çağımızın, bilgi çağı, enformasyon çağı, bilim çağı adıyla adlandırıldığını hep biliyoruz. Ancak bu çağın oluşumunun, bilimin gereklilerini yaşamlarına taşıyabilmiş Ziya Güner Hoca'lardan kaynaklandığını unutmamalıyız. Bilimde ve yaşamda özel bir alanı tutmak isteyen her insan için Ziya Güner Hoca hatırlanması ve öğrenilmesi gerekli bir seçkin Cumhuriyet Aydınıdır.